Livet för singöborna under andra världskriget

Singö var egen kommun

Kommunalt från Singö.

Ordinarie **kommunalstämma** med Singö kommun hölls i söndags.

Till revisorer för den borgerliga kommunens räkenskaper för år 1943 omvaldes kantor Harry Källberg och mästerlotsen Helge Söderman med handlanden E. J. Andersson och kapten Gustav Andersson som omvalda suppleanter.

Till ledamot av pensionsnämnden under åren 1943—45 efter avlidne Erik Westerlund, Tranvik, valdes fjärdingsman Sigvard Granström med hemmansägare John Olov Jansson, Backbyn, som suppleant.

Till ledamot av kommunalnämnden efter avlidne P. J. Jansson, Tranvik, valdes suppleanten hemmansägaren John Olov Jansson och till suppleant efter honom snickaren Verner Lindblom, Backbyn. Valet gäller år 1943.

Medlemmarna av taxeringsnämnden omvaldes och äro kantor H. Källberg, lotsen J. H. Söderman, hemmansägaren John Olov Jansson, fiskare Harry Andersson, snickaren Verner Lindblom och jordbruksarbetaren Oskar Hugo Karlsson. Till suppleanter omvaldes tulluppsyningsman Arvid Sundberg, komminister Per Raab, hemmansägaren E. V. Pettersson, fiskaren John Jonsson, och båtbiträdet Harald Eriksson och diversearbetaren Johan Eriksson. Att taga befattning med virkestaxeringar utsågs hemmansägare John Olov Jansson och till suppleant hemmansägaren E. V. Pettersson, båda omvalda.

Också sparbankskommittén omvaldes: handlanden E. J. Andersson, hemmansägaren A. O. Andersson och f. d. lotsförman G. A. Söderman. Suppleanterna omvaldes och äro hemmansägare E. V. Söderholm och handelsbiträdet Valter Söderman.

Till sexmän valdes hemmansägare Henning Eriksson, Backbyn, fiskaren Harry Andersson, Boda, hemmansägaren J. S. Jansson, Fogdö, fiskaren Axel Westerlund, Norrvreta, handlanden M. B. Metzén, Söderby, och hemmansägare Emil Källberg, Tranvik.

Till ombud vid sammanträden med tingshusbyggnadsskyldige omvaldes nämndeman O. B. Andersson och till suppleant omvaldes hemmansägare Göte Gustavsson.

Till valman att inför domhavanden förrätta val av vattenrättsnämndeman utsågs nämndeman O. B. Andersson med hemmansägaren Göte Gustavsson som suppleant.

För granskning av Häverö—Singö kristidsförbunds räkenskaper valdes mästerlotsen J. H. Söderman med nämndeman O. B. Andersson som suppleant.

Till ledamöter i familjebidragsnämnden för år 1943 omvaldes nämndeman Andersson, ordf., samt fjärdingsman Sigvard Granström och skräddaren J. E. Söderman.

Till ledamöter i fattigvårdsstyrelsen för perioden 1943—46 omvaldes hemmansägaren O. M. Jansson, ordf., samt skräddaren J. E. Söderman. Till v. ordf. utsågs lotsförman V. A. Abrahamsson. Suppleanter blevo hemmansägare G. A. Andersson och E. V. Pettersson.

Hästuttagningsnämnd blevo hrr John Olov Jansson, ordf., K. E. Edin och G. A. Andersson med hrr O. B. Andersson, E. V. Pettersson och Göte Gustavsson som suppleanter.

Till ledamöter i Häverö—Singö kristidsförbund för åren 1943—44 omvaldes hemmansägare O. M. Jansson och nyvaldes komminister Per Raab med kantor H. Källberg och hemmansägare A. O. Andersson som suppl.

Sittande längst fram: Valle Söderholm, Söderbyn; Valle Abrahamsson, Söderbyn; Oskar Jansson (ordf) ,Söderbyn; Birger Andersson, Tranvik; Oskar Andersson, Söderbyn; Per Raab, Norrvreta; Valle Pettersson, Boda;

Mellanraden: Göte Gustafsson, Norrvreta; Helge Söderman, Svartklubben och Söderbyn; Hilly Söderholm, Norrvreta; Fritz Öberg, Backbyn; John Jansson, Backbyn; Elias Holmberg, Tranvik;

Bakre raden: Gunnar Danielsson, Norrvreta; John Söderman, Norrvreta; Harry Källberg, Söderbyn; Gustav Svensson, Söderbyn; Sigvard Granström, Tranvik; Oskar Carlsson, Boda; Harald Boman, Söderbyn; Albert Söderholm, Söderbyn;

Idrottsverksamhet

Skidtävlingar på Singö.

Vid Singö idrottsklubbs skidtävlingar den 18 februari må bland resultaten nämnas:

Klubbmästerskap, seniorer 20 km.: 1) Hugo Andersson 1,51,54, klubbmästare. 2) Ivar Sjöblom 2,02,44.

Juniorer 10 km.: 1) David Olsson 52,19. 2) Sixten Edin 55,22. 3) Arne Söderholm 1,01,52.

Damer 20 km.: 1) Svea Borgström 2,28,51.

Damer 10 km.: 1) Anna-Lisa Vesterlund 1,15,19.

Skolungdom, pojkar 10 km.: 1) Ingvar Kjellberg 1,02,32, Nordstrands hederspris. 2) Sven Jansson 1,07,31.

Flickor 2,5 km.: 1) Eivor Hedman 16,12, Singö idrottsklubbs hederspris, 2) Maj-Britt Söderkvists 16,43.

Skidmärkesprov på Singö.

Singö IK hade den 9 mars arrangerat provtagning för skidmärket. Tyvärr blev föret inte det bästa då starten ägde rum klockan ett och dagsmejan gjorde sig mycket märkbar. De allra flesta startande klarade dock sina märken. En, som inte klarade sig in på maximitid men som ändå är värd en honnör, var f. postföraren Wilhelm Eriksson, som trots sina 73 år knallade runt milbanan. Resultaten blevo:

Det manliga skidlöparmärket, brons: 1) Hugo Andersson 3,02,40. 2) Nils Lindblom 3,03,38.

Kvinnliga skidlöparmärket, brons: 1) Svea Borgström 2,25,27. 2) Anna-Lisa Jansson 2,25,27. Dessa bägge damer äro för övrigt de första, som på Singö erövrat stora skidlöparmärket för damer.

Milmärket för damer och herrar: 1) Hugo Andersson 54,17. 2) Henry Söderman 55,32. 3) Nils Lindblom 57,56. 4) Einar Widéen 1,01,04. 5) Stig Eriksson 1,01,17. 6) Folke Sjölander 1,03,43. 7) Erik Jansson 1,07,54. 8) Helge Söderman 1,10,45.

Damer: 1) Svea Borgström 1,07,00. 2) Anna-Lisa Jansson 1,07,01. 3) Helny Söderman 1,11,30. 4) Ronny Söderman 1,11,30. 5) Ella Jansson 1,14,00. 6) Edit Söderholm 1,15,16. 7) Greta Gustafsson 1,18,55. 8) Judit Granström 1,24,55.

Ungdomens skidlöparmärke, guld: Henry Söderman 55,32. Silver: Gudrun Hedman 32,46,08. Brons, pojkar: 1) Sixten Edin 14,30. 2) Ove Söderman 14,04,03. 3) David Olsson 14,22,03. 4) Tor Sundberg 14,30,00. 5) Arne Söderholm 14,28,00. 6) Uno Hedman 14,36,00.

Flickor: 1) Gunvor Eriksson 16,20,00. 2) Birgitta Söderblom 16,46,00.

Järnmärket, gossar: 1) Set Olsson 16,59. 2) Sven-Olov Söderblom 17,32. 3) Bert Forsberg 18,47,02. 4) Roland Svensson 18,53,04.

Flickor: 1) Marianne Carlsson 17,51. 2) Ulla Andersson 18,31. 3) Barbro Söderblom 18,33. 4) Gunhild Samuelsson 19,13. 5) Doris Andersson 21,54.

Singö IK vill också på samma gång påminna alla skidintresserade singöbor i alla åldrar och kön om den skidtävling, som klubben anordnar den 16 mars och hoppas på ett talrikt deltagande.

Jubilarer och minnesord

En 90-åring på Singö.

Nittio år fyller den 22 december Singö äldsta invånare, f. d. hem.-äg. Abraham Vesterlund i Boda.

Född i södra Ellan flyttade han med föräldrarna i samband med laga skiftet till norra Ellan, där de byggde en gård. Här växte han upp tillsammans med sina tvenne syskon, begav sig i unga år till sjöss men återvände efter en tid och övertog sina föräldrars gård. Denna överlät han emellertid efter några år till sin syster och köpte M. Vesterlunds hemman i Boda, hustruns föräldrahem. Här ha makarna troget arbetat för sig och sina sex barn.

Alla förstå nog att tiderna för omkring 70 år sedan voro olika mot nu. Jag kan bara anföra ett exempel: Det var marknad i Östhammar, och makarna Vesterlund beslöto att fara dit för att sälja en ko och en oxe. Båtarna gjordes i ordning samt surrades ihop, varefter djuren placerades i dem. Sedan var det att segla och ro den långa vägen till staden. Här gingo affärerna bra, men den person, som köpte kon, ville ha denna forslad till Herräng, och så var det bara att fara den vägen hem. För kon och allt arbete med transporten fingo makarna inalles 60 kr. Vesterlund har även varit med om att ro till Norrtälje med sik och strömming. Vem vill göra detta nu.

Ja, så ha våra åldriga vänner gemensamt hjälpts åt och delat både ljuvt och lett med varandra. Och Herren har krönt deras verk med framgång. Bland Guds folk ha de haft sitt intresse och sin lust, deras hem har stått öppet för Herrens vittnen, och så är förhållandet alltfort.

För 24 år sedan överlåto de sin egendom åt måg och dotter samt byggde åt sig en stuga på gården, där de nu ha det skönt och trevligt. Vesterlund är ännu pigg och kry. Som ett bevis på detta skall jag anföra, att när Karin, hans maka, i somras var borta i ett ärende passade Vesterlund på och gick upp på taket för att laga något, vad det nu var. Vad läsning beträffar, ser Vesterlund icke längre, men Karin läser för honom. De äro mycket glada åt sin radio och då särskilt åt morgonandakten och gudstjänsterna. Men även nyheterna är Vesterlund intresserad av.

Vi önska nu särskilt vår åldrige vän en trevlig högtidsdag, och som minnesord för kommande dagar Psalt. 23: 6: "Godhet allenast och nåd skola följa mig i alla mina livsdagar, och jag skall åter få bo i Herrens hus, evinnerligen", skriver en meddelare till Östh. Tidn.

Singö äldste uppvaktad på 90-årsdagen. Singö församlings äldste medlem, förre hemmansägaren Abraham Vesterlund, Boda, vilken den 22 dec. fyllde 90 år, blev som väntat föremål för en hel del uppvaktningar.

Tidigt på morgonen framförde dottern och magen, vilka övertagit makarna Vesterlunds jordbruk, sina varma välgångsönskningar, och vid 8-tiden infunno sig några medlemmar ur Singö kyrkokör med komminister Raab i spetsen. Uppvaktningen inleddes med en sång, varpå komminister Raab i ett tal uttalade en hjärtlig lyckönskan till den gamle, som också fick mottaga några presenter. Efter ytterligare sång bänkade de uppvaktande sig jämte närvarande släktingar kring kaffebordet. Senare anlände också missionsförsamlingens föreståndare, fiskare Johan Jansson, och framförde nämnda församlings gratulationer. Dagen bragte också en del telegrafiska lyckönskningar.

Nittioåringen var ovanligt livlig och pigg hela dagen. Underligt nog går hans tankar inte så mycket till forna tider, om han också hann med att berätta en del minnen från hur det var på Singö i hans ungdom. Vesterlund följer noga med dagshändelserna, och som ett exempel kan nämnas att han mycket väl kände till den av tyskarna i dagarna igångsatta offensiven i väster. Det är tydligen äkta kärnvirke i den gamle skärgårdsbon!

TISDAGEN DEN 24 OKT. 1939.

En 70-åring på Singö.

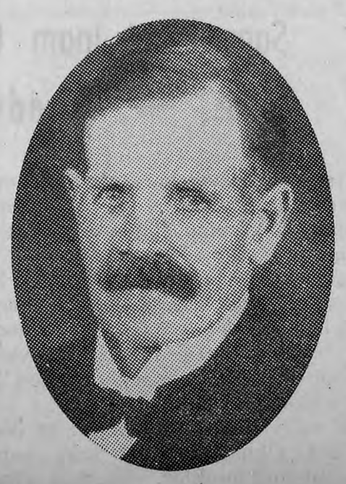

Sjuttio år fyller den 26 oktober f. kyrkvärden P. J. Jansson, Tranvik, Singö. Han har beklätt en mängd förtroendeuppdrag inom sin hemkommun, men de flesta av dessa har han nu på ålderns dar lämnat. Han är född i Hargs socken.

P. J. Jansson i Tranvik.

— In memoriam. —

Helt oväntat nådde oss på Singö det smärtsamma sorgebudet, att kyrkvärden P. J. Jansson i Tranvik efter en kort tids sjukdom slutat sina dagar. För inte så länge sedan gick han här hemma med till synes obrutna krafter. Ett stort tomrum har han lämnat efter sig hos maka, barn, släktingar och många vänner, som lärt sig uppskatta hans trofasthet, hans pliktkänsla och stora hjälpsamhet mot alla.

Det är ett sällsport verksamhetsfyllt liv, som nu är ändat. Arbete var för den bortgångne en livsbetingelse — arbetet med jorden, arbetet på kommunala förtroendeposter — uppgifter som han fyllde med det lugna, säkra omdöme och den friska energi, som var så utmärkande för honom. Under många år tjänade han som kyrkvärd, ett kall som han fullgjorde på ett värdigt och hängivet sätt. Han ägde en okuvlig arbetsförmåga och arbetslust. Då kyrkvärden Jansson för ungefär ett år sedan lämnade den gård, som han brukat med kärlek och omsorg i en mansålder, var det efter en lång, strävsam men sällsynt väl använd arbetsdag. Väl unnade man honom det lugn och den vila, som han behövde. Men det skulle inte dröja länge, förrän han kallades till en högre tjänst, förrän han fick ingå i den eviga vilan.

Vår tid är icke rik på personligheter. En stark och helgjuten sådan ägde dock P. J. Jansson. Han var en man, som rättframt och öppet sade sin mening och som rakryggad stod vid sitt ord. En god kristen och en ädel man var han. Vi bevara honom i ljust och tacksamt minne!

L. Th. Sundin.

60-åring på Singö.

Söndagen den 15 augusti fyller en vida känd person 60 år, lotsförmannen vid Svartklubbens lotsplats Valfred Abrahamsson.

Lotsförmannen är född på Understens fyrplats, där fadern var fyrvaktare. Liksom de flesta roslagspojkar på den tiden gick han efter skolans slut till sjöss. Sjömansbanan avbröts dock tidigt, då han den 17 aug. 1900 började som lotslärling vid Svartklubbens lotsplats. Ordinarie lots blev Abrahamsson 1908, kronolots 1923 och lotsförman 1935, en befattning som han fortfarande innehar.

Abrahamsson har utövat sitt yrke med stort nit och skicklighet, och som bevis härpå kan nämnas att han 1940 erhöll guldmedaljen För nit och skicklighet i rikets tjänst. En så lång tjänstgöring i ett så farofyllt yrke har givetvis bjudit på åtskilliga farofyllda situationer. Att Abrahamsson även i dessa fyllt sin plikt därom vittnar ett diplom från Kungl. Lotsstyrelsen för räddning av skeppsbrutna.

Trots en arbetsfylld dag har Abrahamsson också haft intresse och tid för kommunala värv, där han tagit och fortfarande tager livlig del. Sålunda är han sedan länge ledamot i kommunalnämnden, barnavårdsnämnden, skolrådet m. m. Under fyra år var han skolrådets ordf., en befattning, som han dock måste avsäga sig vid det nuvarande krigsutbrottet på grund av det ökade arbetet vid lotsplatsen.

Genom sitt rejäla och älskvärda sätt har Abrahamsson tillvunnit sig många vänner, som säkert komma att bringa honom sin hjärtliga och tacksamma hyllning på högtidsdagen.

Stor Skyttefest
å SINGÖ
lördagen den 12 och söndagen den 13 augusti 1944.
DANS. Musik av RAGNARS DANSKAPELL med refrängsång och jöddling av SIV-HARRIET.
SEDVANLIGA BASARANORDNINGAR
Singö Skytteförening.